

ցաւ առանձինն էլ Կին կ'ըստի այն նորագիտը, ուր յալանէ յանուանէ կը ծաղրէին Նշառաւոր մարգիւրը Ալեհնացոյց Կաւարակապառնութեան աստեան Այս յան- ղընդմիմեան շատ շարիք ու ֆեսա գործիչու հետ էր՝ հրք Ալեհնացոյց Աթէնքի տիւրից, եւ ծագողութեւր թա- ղաւորական իշխանութեան աստեանի տակ ընկնուած՝ քիչ մը աստեան լոյց շար ստորութեանն էին Յետաջ ապա օրէնց հաւ քրտեցաւ արդիւնքու համար:

27. Դժուարեցիք բանաստեղծները իրենց ալ ամէն սնն փորձեցին, Բայց նախ թարգմանիչ սկսան յունական- ները, եւ ապա քիչ քիչ թողոցցին սննից հեռացեր, եւ ազգային նիւթերու վրայ իրենց իրենցնէ թատերադու- թիւները գրեցին, ինքն ընկի հոռուական վեպը ոգրեր- դական թէ կառակեղանական՝ աշուտականներէն անուանա- ղըսար՝ յոգեան հր կուտէր, որովհետեւ յոգի կը հազ- նէին, իսկ եթէ ստակականներէն անուանէր թատերադու- թեան նիւթը՝ պատմականեայ կը կուտէր, որովհետեւ պարզ եւ անպատկոյց պատմական կը հազնէին, իսկ եթէ հնչեղական վեպերէն անուանէր ինքզի՝ պարեգոտեայ կը կուտէր:

28. Արին կամ սիրունը Պոմպիլեան կը կուէ Պե- տեանները, վասն զի սննից զարմը Կուսմա Պոմպիլեու- ան կը սերէր:

29. Գեմիկիթուս փիլիսոփան ըսած էր թէ ասանց մեծ հանճարի եւ մոլուցքի կամ աւինի կարելի չէ միայն արուեստով ցալ թերթով ըլլալ, եւ զի վկային ասոր եւ Պը- դաստեւ եւ Արիստոտելը, Այս է վանիլ վասիլեան Հեղե- կունէ՝ որ լու էր Բիոմփիլոյ՝ ընկալական մուսաներու, Ասոր Նայելով, կ'ըսէ, քանի որ ինքիցնէն թերթով համարոյց անխոտեկ գիտախօսի՝ անյարգար եւ վայրենի կը չլլին մայիներու պէս. զի կը կարծեն թէ այն ար- տաբան կերպարանքով թերթով պիտի երևան, եթէ օրի- նախ կամար՝ սափրելի չհասն լիկնիստ վարսավիրային զուրկին, զորո ոչ թէ մէկ՝ այլ երեք Անտիկիթով իսկ պիտի չլինան թէ՛կէ, Անտիկիթ կզգի մեն է՝ ուր տառա վարար կո՛ւր զը ըսուան, մայաճարկ եւ խելքի գարախնէլ, իսկ լիկնիստ անուանի սափրել էր Հոռի մէկ:

30. Եթէ այդպէս է, ուրեմն ես որ ամէն զարնան մարդոգական կ'անունն, պէտք է ամենէն ընտիր թերթ- ուսածներն յօրինեն:

31. Վախառու կամ փոխառու:

32. Գրամբ վից զանց է, զանգը տասնհիւս ցարի, եւ վից գարին՝ կէս զանց է:

33. Չէ կին ասնն եղեկին իւղով կ'օժուէին մեծարգի գիրքերն ու կը պատնէին ողորկ եւ պայծառ նոսրէ արեւ զիրու մէջ, որպէս զի անապատեան միայն ցեղէ եւ փուռ թենէ:

34. Գրավանդներ Հոռի մէջ:

35. Յոյն թերթոյ՝ անարուեստ եւ անհանճար՝ Մա- կեանացի Ալեքսանդրի օրով: Կը համարուի թէ այս թերթինք ըլլալ այն՝ որուն ըսած է Ալեքսանդր՝ թէ կը նախընտրեմ Հոռիստով վեպերուն մէջ Թեոսիսէն ըլլալ քան Աքիլլէս քուիկեթ մէջ:

36. Վարդիթու Կուրտիթու Միհասա անուանի հար- տարախօս իր օրով եւ Ալլուս կապակիթու կօր իրաւագէտ:

37. Միւսները կը գտնուէին զաւիթի մը մէջ՝ ուր զար- վանառները գրեց կը ծախէին կամ անոնց վրայէն կը կախէին ծախսուելիք զրքին յայտարարութիւնը: Միխակ եւ հետեան թերթողներու գրեթէր կը մերժէին անոնց եւ երեսուն լէին հանք, վասն զի գեղջ չէր ըլլար, կամ ըստ այլոց՝ սննին էին Ապողոնի տանկար եւ մասն- նազարանին, յիմուած Ողոստոսի կրամանով իր արցուն նիւթն մէջ, ուր կը կարգացուէին ընտիր թերթողներու մատնաները հմուտներու քննութեամբ, եւ ապա հոն կը պատնէին:

38. Վարդիթու Միտիսոս՝ վերեւ յիշուած Ապողոնի տանարին մէջ կը քնէր թերթուսաները:

39. Անուանի թերթով ամենացի:

40. Մուսաներու լեզուով, այսինքն տաղերով եւ եր- գերով:

41. Կուրտիթու Վարոս՝ անաշտ քննարան եւ քեր- թոյ անաշտի, մոռերիմ՝ Ռոստիսի:

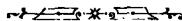
42. Մեծանուն գրագէտ եւ զպիր Ալեքսանդրեան ճե- մարանէն: Շատ գիրքեր գրեց քննելու, դատելու եւ ըն- տրելու համար Հոռիստի եւ ուրիշ թերթողներու քեր- թուածները՝ հիմաւոտ խորթութիւններէ եւ գրելներու վերականգնէր. որով եւ ժառանգեց քալ եւ ողլներուն քննարան դասառեփ փառքը:

43. Այսինքն լուսինէն զարնուած, լուսնոտ:

44. Կուրտիթու Միկիլիսացի, իմաստասէր եւ քեր- թոյ, որ ընարանական թերթուած մը յօրինած էր, ինչ- գիւրք Եստէ լիքան կրթութիւն մէջ նստեց. որպէս զի կարծի տալ իր մասին թէ աստուածներուն կարգը ան- ցած է:

45. Արեգօց հորի գերեզմանին վրայ միգեր է, եւնի- որուն պատիւ ըսած ըլլան աստուածներն որ անգաղար տալ կարկաւտ:

Թարգմ. Հ. Ա. ՄԱՋԻԿԵՆԸ

ՉՈՒՐԹՆՈՑ ԵԿԵՂԵՏԻՒՆ ԱՐԹԻԸ

Յ Յ

Հոն ուր Արեթիւ Աստուծոյ բղիթեալ Կին սիրտներէն, Վրեմի՝ իրեն լուսնաւ տը ծոցն լուսնուան, Հեղմանս կենցըլ թողուց, ըստուհարամձ զազանօրէն, Գեղեցիկութեան իր մահուան՝ նոր խորհուրդին մէջ ան-
[ուն:

Բայց իբրեւ լուսնն ոգեւար, երբ խաչին տակ ծնըրդարձ՝ Հայ ցեղն իր վիշտն ընդզըրկած՝ Կին աստուածները
[ըքցի,

Թըռաւ Արթի մը հակառը խորանին՝ Թեաքաց, Ու տակա խուսիլ մեղացաւ անոր խոյն մոնչանեմ...

Գուգարներու յաղթագոտ, անգնաւունջ պաշարի խորհրդաւանին այդ վրեմի, իր Թեաքուն մէջ վայրի կը պատէր սիրտը ցեղին, կըզօր միտքով մը արտփուն

Որ քանգակէ ուղեց հոն, որպէս հոգին անվենի Աստուածներուն սեր նակալ որ խեղդեցին վիշապին, Արեմն, Արեմն փառքին՝ կամարին տակ Զրարթուն...

«Առաւմտեան Թերթու»

ԱՐՄԵՆ-ԵՐԱՍԹ

